

به نام خدا

معاونت امور اجتماعی و فرهنگی

اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی

ارزیابی اجتماعی و فرهنگی پروژه ساماندهی کارگران فصلی و ساختمانی منطقه ۲۲

سال ۱۳۹۵

فصل اول

کلیات پژوهش

کلیات پژوهش

بیان مسئله

با توجه به سیاست جدید مدیریت شهری تهران مبنی بر انجام ارزیابی اجتماعی پروژه های عمرانی در شهر تهران، طرح حاضر درصدد ارزیابی اجتماعی فرهنگی پروژه ساماندهی کارگران ساختمانی در مناطق ۲۲ گانه شهر تهران می باشد.

مقوله کار و کارگر در فرایند رشد و تعالی کشور از مرتبه والایی برخوردار است. کارگران، بنیانهای توسعه جامعه و آینده کشور را می سازند و حیات سعادت مند را در جامعه بر پا می کنند.

تمرکز ساخت و ساز در شهر تهران، رواج کارهای موقت و کم دوام در پایتخت و از سویی دیگر، عدم فرصت های برابر اشتغال در نقاط مختلف کشور و نبود اشتغالزایی، رواج مشاغل کاذب و غیر رسمی، فقر مفرط اقتصادی، عدم مهارت فنی کارگران شهرستانی و همچنین در میان مهاجران حاشیه نشین تهران، مشاغلی را رواج داده است که در متن زیست شهری به وضوح قابل رویت است. مهاجرت کارگران شهرستانی جویای کار و همچنین بیکاران شهری و تجمع آنها در برخی میدین، خیابانها و چهار راهها از جمله عوامل اثر گذار بر سیمای شهر، ارتباطات و تعاملات شهروندان، آسیب های اجتماعی و فرهنگی و .. است که بایستی زیانها و معایب این نابسامانی و پراکندگی از طریق منابع و مراجع اثر گذار و اثر پذیر مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و راه کارهای مناسبی برای آن ارائه شود. هجوم کارگران شهرستانی جویای کار، بخصوص در فصول خاصی از سال از جمله فصل پائیز و زمستان و تجمع آنان در میدین و برخی خیابانهای شهر تاثیرات زیادی بر وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ساختاری شهر تهران می گذارد که گاه پراکندگی و ازدحام این کارگران باعث بروز و تشدید ناهنجاریها و آسیب های اجتماعی گسترده در سطح شهر تهران می گردد.

کارگران مهاجر فصلی از جمله گروه‌های شهری آسیب‌پذیری هستند که در طی چند دهه به دلایل مختلف به صورت موقت و در فصول خاصی از سال، از برخی مناطق و استان‌های کشور به شهر تهران مهاجرت می‌کنند. آنچه مورد تاکید و توجه است، ارزیابی اثرات اجتماعی و فرهنگی پروژه ساماندهی کارگران فصلی و همچنین شناخت پیامدهای مهاجرت فصلی کارگران یعنی آسیب‌های اجتماعی آن‌ها در فضای شهر تهران می‌باشد. بی‌توجهی به موضوع توسعه برابر و متوازن و دوری از شرایط آرمانی توسعه همه‌جانبه باعث شده است که هر سال نیروهای کار جوان از مناطق کمتر توسعه یافته کشور و در جستجوی کار به شهر تهران وارد شوند. این افراد به دلیل آنکه جذب نظام اجتماعی - اقتصادی شهری نمی‌شوند در بسیاری از آسیب‌های شهری گرفتار می‌شوند. هدف اولیه این کارگران جستجوی کار و درآمد می‌باشد و اغلب به صورت متناوب و فصلی وارد تهران می‌شوند. کارگران مهاجر فصلی امروزه به عنوان یکی از جدی‌ترین آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران مطرح‌اند که البته کمتر کسی از آن‌ها تلقی آسیب اجتماعی دارد.

با توجه به تغییر رویکرد و نگرش مدیران کشور بخصوص مدیران شهر تهران از برخورد قهری با مسأله مهاجرین و کارگران فصلی به رویکرد تعاملی و آسیب‌شناسانه، شورای شهر و مجموعه مدیریتی شهر تهران را بر آن داشت تا به فکر راه حلی منطقی در خصوص برخورد با مسأله کارگران فصلی بینجامد و نمود این رویکرد را می‌توان در ساخت مراکزی جهت سکونت موقت و ساماندهی این کارگران دید.

در این زمینه شهرداری تهران برای سروسامان دادن به وضع کارگران فصلی و کاستن از مشکلات و آسیب‌های اجتماعی آنها اقدام به راه‌اندازی پروژه ساماندهی کارگران فصلی در نقاط مختلف تهران نموده است. به همین مناسبت، شناخت مسائل اجتماعی و فرهنگی این مراکز خود می‌تواند یکی از کارهای مهم در بهبود عملکرد این پروژه‌های شهری باشد.

پروژه ساماندهی کارگران ساختمانی چند سالی است که در مناطق ۲۲ گانه شهر تهران در حال اجرا می باشد. قابل ذکر است در حال حاضر این کارگران در مناطق و محلات شهر تهران سرگردان هستند و مشکلاتی را برای محله و شهروندان ایجاد کرده اند. از جمله: ایجاد ناهنجاریهای اجتماعی و مزاحمت برای بانوان در محله، درگیری قومیتی بین کارگران، بزهکاری و بعضاً خرید و فروش مواد مخدر و عدم بهداشت فردی از جمله مشکلاتی می باشد که این کارگران در محله ایجاد کرده اند و با ساماندهی این کارگران در یک مکان این مشکلات برطرف خواهد گردید.

لذا با توجه به آنچه در بالا گفته شد توجه به کارگران فصلی به عنوان نیروی کار بالقوه و دارای مزیت نسبی و اهمیت دادن به مسایل و مشکلات آنان نه تنها هزینه نخواهد بود، بلکه نوعی سرمایه گذاری است که می تواند در صورت تداوم و پیگیری این توجهات در سالهای آینده شاهد اثرات مثبت این دیدگاه و طرحهای مربوط به آن باشیم.

موضوع کارگران فصلی و پیامدهای ناشی از آن همچون بسیاری از آسیبها و ناهنجاریها، سالها در تهران بلا تکلیف مانده و رها شده بود. هر چند شهرداری طی دو سال گذشته اقداماتی را در این زمینه انجام داد، ولی به دلیل عدم همکاری دستگاههای ذیربط اثر بخشی مطلوب در این زمینه حاصل نشده و هنوز تا رسیدن به یک وضعیت مطلوب فاصله زیادی وجود دارد.

اهمیت و ضرورت پژوهش

مسئله اجرای پروژه ساماندهی کارگران فصلی، تغییراتی در شرایط اجتماعی و فرهنگی محله به وجود خواهد آورد. از این رو، ارزیابی تأثیرات اجتماعی- فرهنگی این طرح و پیش‌بینی آثار و پیامدهای ناخواسته و منفی احتمالی آن، زمینه مناسبی را برای تحقق کامل اهداف طرح از طرق صحیح به همراه می‌آورد و باعث جلوگیری از آشفتگی و ناسازگاری اجتماعی محله شده و در نهایت موفقیت پروژه را به همراه خواهد داشت.

بر این اساس تصور می‌شود طرح ساماندهی کارگران فصلی در ابعاد زیر حائز تأثیراتی است:

بارترافیکی: یکی از مستقیم‌ترین تأثیرات طرح ساماندهی کارگران فصلی بر بار ترافیکی محلات همجوار محل‌های منتخب برای اجرا می‌باشد زیرا کارفرمایان و متقاضیان نیروی کار به سه مکان در نظر گرفته شده در منطقه مراجعه خواهند کرد بدین ترتیب می‌توان ترافیک و معضل پارک غیر مجاز را پیش‌بینی کرد.

سلامت و رفاه: شیوع بیماری‌های واگیردار در میان کارگران به علت تجمع آن‌ها در مکان‌های مشخص در نظر گرفته شده را می‌توان با بهره‌برداری از این طرح پیش‌بینی کرد و احتمال سرایت به ساکنین محلی نیز وجود دارد.

امنیت اجتماعی و انتظامی: حضور تعداد زیادی از کارگران فصلی منطقه تأثیر بسزایی روی امنیت اجتماعی و انتظامی محلات دارد و به لحاظ روانی ساکنین محله را دچار نگرانی کند.

آسیب‌های اجتماعی: تصور می‌شود احداث محل ساماندهی کارگران فصلی، منجر به تغییر بافت اجتماعی منطقه و گسترش آسیب‌های اجتماعی می‌شود.

رضایت صاحبان کسب و کار: بخش عمده‌ی مشتریان کسبه اطراف محل‌های اسکان ساماندهی ممکن است به علت تغییرات ترافیکی این معابر می‌تواند رضایت یا ناراضایتی این افراد را نیز در پی داشته باشد. به علاوه

تجمع روزانه کارگران امکان دارد باعث از دست دادن مشتریان کسبه آن محدوده شود.

تغییر قیمت املاک: اجرای پروژه احداث محل ساماندهی کارگران فصلی قیمت زمین و املاک را تحت تاثیر قرار داده است و ممکن است قیمت خانه‌های همجوار کاهش پیدا کند

معیشت و اشتغال: اگر این طرح با موفقیت انجام شود و به اهداف در نظر گرفته شده برای آن برسد، در وضعیت اشتغال کارگران تاثیر بسزایی خواهد گذاشت.

تعارضات اجتماعی: این موضوع را از دو سو می‌توان بررسی کرد. از یک سو با توجه به این که کارگران از اقوام مختلفی هستند بروز درگیری‌های قومی را می‌توان در بین آنها پیش بینی کرد و از طرف دیگر نارضایتی ساکنین بومی از انتخاب محله‌شان برای اجرای این طرح زمینه را برای بروز تعارضات اجتماعی مساعد می‌کند. بدین ترتیب می‌توان ضرورت اجرای این طرح عبارت است از:

۱. پیش‌بینی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی ناشی از پروژه ساماندهی کارگران فصلی بر وضعیت اجتماع محلی و تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های لازم برای توسعه برنامه مذکور.
۲. فراهم کردن زمینه عملی جلب مشارکت کارگران فصلی در تصمیم‌گیری‌ها و اعمال مدیریت مشارکتی.
۳. کمک به توسعه پایدار اجتماع محلی و ارتقای کیفیت زندگی افراد ساکن در محدوده نفوذ پروژه.
۴. ضرورت ایجاد سازگاری و هماهنگی بین اهداف طرح و نیاز شهروندان و بهره‌برداران مستقیم از پروژه.

هدف‌های پژوهش

هدف اصلی

۱. بررسی و پیش‌بینی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی ناشی از پروژه ساماندهی کارگران ساختمانی

اهداف فرعی:

۲. بررسی میزان رضایت از آموزش‌های داده شده برای ارتقای مهارت کارگران
۳. بررسی میزان رضایت از ایجاد زمینه اشتغال کارگران از طرق نیاز کارفرما
۴. بررسی میزان رضایت از خدمات بیمه ارائه شده به کارگران
۵. بررسی پیامدهای ناشی از پروژه ساماندهی کارگران فصلی بر وضعیت کارگران ساختمانی
۶. بررسی پیامدهای ناشی از پروژه ساماندهی کارگران ساختمانی بر رابطه میان کارگران فصلی، اجتماع محلی و جامعه شهری تهران.
۷. بررسی پیامدهای ناشی از پروژه ساماندهی کارگران ساختمانی بر وضعیت امنیت اجتماع محلی.
۸. بررسی پیامدهای ناشی از پروژه ساماندهی کارگران ساختمانی بر نحوه مشارکت و همکاری کارگران ساختمانی با برنامه‌های مدیریت شهری.
۹. ارائه راهکارها و پیشنهادات جهت بهبود عملکرد پروژه ساماندهی کارگران ساختمانی

پرسش‌های پژوهش

۱. محدوده تحت نفوذ پروژه ساماندهی کارگران فصلی، دارای چه ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی است؟
۲. گروه‌های اصلی تاثیر پذیر از پروژه ساماندهی کارگران فصلی چه کسانی هستند؟ ذی نفعان طرح چه کسانی هستند و چه کسانی از اجرای طرح متضرر می شوند؟
۳. پروژه ساماندهی کارگران فصلی چه تاثیراتی بر جنبه‌های مختلف زندگی کارگران فصلی دارد؟
۴. پروژه ساماندهی کارگران فصلی چه آثار اجتماعی و فرهنگی (مثبت و منفی) بر اجتماع محلی دارد؟
۵. نگرش شهروندان نسبت به پروژه چیست؟ میزان رضایت اجتماعی آنها از اجرای این طرح چگونه است؟
۶. عوارض و آسیبهای ناشی از پروژه ساماندهی کارگران فصلی بر زندگی شهروندان محلات مجاور این طرح چیست؟
۷. پیامدهای اجتماعی ناشی از پروژه ساماندهی کارگران فصلی در حوزه بهداشت و امنیت عمومی محیط پیرامون طرح چیست؟
۸. پروژه ساماندهی کارگران فصلی چه آثاری بر بروز یا پیش گیری از برخی جرائم دارد و این جرائم دارای چه ویژگیهایی هستند؟
۹. راهکارهای عملی حفظ و افزایش سازگاری شهروندان با پروژه چیست؟
۱۰. کدامیک از پیامدها و آثار این طرح قابل جلوگیری یا تعدیل هستند؟
۱۱. راهکارهای کاستن از تبعات منفی و افزایش نقاط مثبت پروژه چیست؟

فصل دوم

روش شناسی و مبانی نظری

روش شناسی

به نظر می رسد حداقل سه عامل در تعیین نوع روش هایی که باید مورد استفاده قرار گیرد تأثیر دارد.

اول ماهیت اِتا است که ایجاب می کند روش های کیفی در آن نقش محوری و کانونی را داشته باشند.

دوم دامنه یابی اولیه اِتا (در ابتدا برآورد اولیه از حوزه تأثیر طرح) است که نیاز به روش ها را تحت تأثیر قرار می دهد، برای مثال زمانی که طرح تأثیرات ساختاری از خود بر جای نمی گذارد شاید اساساً نیازی به تحلیل نهادی نباشد.

مسئله سوم ویژگی های فرهنگی موقعیت طرح است که انتخاب روش ها را تحت تأثیر قرار می دهد.

در این طرح، از هر دو روش کمی و کیفی استفاده خواهد شد. بدین ترتیب که ابتدا با استفاده از روش کیفی و با بهره گیری از تکنیک های مختلف (مصاحبه عمیق، مصاحبه گروهی، تحلیل نهادی، مطالعات تطبیقی، مطالعات اسنادی، مشاهده مشارکتی و تحلیل سناریو)، ابعاد آشکار و پنهان پروژه ساماندهی کارگران فصلی، را شناسایی نموده، سپس با استفاده از روش کمی (پیمایش)، به جمع آوری داده های لازم، اقدام می گردد.

تکنیک های کیفی که به کار گرفته خواهند شد در این مطالعه عبارتند از:

مصاحبه عمیق:

مصاحبه عمیق با کارگران فصلی، مطلعین محلی، معتمدین و شورایاران.

مصاحبه گروهی:

مصاحبه گروهی با گروه‌های مختلف اجتماعی متأثر از پروژه شامل کارگران فصلی، گروه‌ها، مسئولین و سازمان‌های تاثیر گذار، معتمدین محل و

تحلیل نهادی:

تحلیل نهادی، شامل مصاحبه‌های عمیق با کارشناسان سازمان‌ها و نهادهای مختلف که به نحوی با پروژه و یا محلات تحت‌تأثیر پروژه سروکار دارند، شامل: بخش‌ها و زیر مجموعه‌های شهرداری، سازمان کار و تامین اجتماعی، نیروی انتظامی و....

مطالعات تطبیقی:

مطالعه و بررسی گزارش‌های مربوط به حوزه عمرانی، اجتماعی و فرهنگی، برنامه‌ریزی شهری، ترافیک و ... براساس استانداردها و بررسی تجربه‌های پیشین.

مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای:

بررسی اسناد و مدارک مربوط به زمینه شکل‌گیری و احداث طرح در شهرداری و اسناد و مدارک سازمان‌ها و مراکز علمی مختلف در مورد وضعیت موجود مناطق، تاریخچه محله، تاریخچه توسعه محله و همچنین به کمک اسناد می‌توان از ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و اقتصادی و اجتماعی کارگران فصلی تا حدی آگاه شد.

تحلیل روندها:

به منظور پیش‌بینی اثرات اقتصادی، اجتماعی، بهداشتی، فرهنگی، زیست محیطی و ... در آینده.

مشاهده مشارکتی:

به منظور درک بهتر و عمیق‌تر آثار و پیامدهای مختلف ناشی از اجرای پروژه ساماندهی کارگران فصلی.

تحلیل سناریو:

به منظور ارائه پیشنهادات اصلاحی با حضور کارشناسان تیم "اتاف" انجام می‌گردد. در هر مرحله سناریوهایی طرح خواهد شد و به ترتیب که طرح پیش می‌رود این سناریو تحلیل و تکمیل خواهد شد تا سناریو نهایی بدست آید.

روش‌های مشارکتی در جمع‌آوری داده‌ها نظیر PRA:

به منظور برانگیختن مشارکت کارگران فصلی در پروژه و استفاده از دانش بومی آنها و همچنین ارزیابی بهتر و دقیق‌تر ذی‌نفعان طرح صورت می‌گیرد.

تکنیک کمی به کار رفته در این مطالعه پیمایش است:

از اطلاعات به دست آمده از بخش کیفی، پرسش‌نامه‌هایی به منظور جمع‌آوری داده‌های پایه‌ای در حوزه تأثیرگذاری طرح (از جمله: ترکیب جمعیتی، تحصیلات، ترکیب جنسیتی، شغل، مسکن، خدمات بهداشتی، وضعیت مسکن، پایگاه اقتصادی و سبک زندگی کارگران فصلی، وضعیت خدمات شهری، خدمات فراغتی و گردشگری، سرمایه‌های اجتماعی، آسیب‌های اجتماعی و ...) طراحی می‌گردد. پرسش‌نامه‌ها برای ۲ گروه طراحی می‌شود:

پرسش‌نامه ویژه کارگران فصلی.

پرسش نامه ویژه ساکنان محلی.

البته ممکن است در زمان انجام ارزیابی تأثیر اجتماعی پروژه ساماندهی کارگران فصلی، با توجه به موارد پیش‌بینی نشده، از روش‌های دیگری نیز استفاده گردد.

مفاهیم و مبانی نظری

تحرك مكاني جمعيت كه عنوان مهاجرت بدان داده شده، عبارت است از جا به جا شدن دسته جمعی یا انفرادی افراد، بدون قصد بازگشت به مبدأ؛ و یا در معنای وسیعتر، هر نوع تغییر محل اقامت فردی یا خانوادگی – به طور موقت یا همیشگی – می‌دانند. بروس کوئن، نظریه‌پرداز اجتماعی، مهاجرت و یا تحرك مكاني جمعيت را پدیده‌ای می‌داند كه به دلایلی از قبیل ناكافی بودن عرضه مواد غذایی در يك منطقه خاص، تعقیب و آزار عقیدتی یا سیاسی، جنگ، نفرتها و خصومت‌های قومی و ملی صورت می‌گیرد (بروس کوئن، مبانی جامعه شناسی. ص ۲۸۴) بر این اساس عوامل – زمانی – مكاني – انگیزشی در بروز پدیده مهاجرت نقش اساسی دارند. بر این اساس می‌شود گفت كه مهاجرت و حرکت انسانها از يك نقطه به نقطه دیگر، در فاصله زمانی خاص با قصد و انگیزه بهبودخواهی است و باید دانست كه در امر جابجای‌های جمعیتی دو نوع گریز از اضطراب و اجبارهای محیطی، خود نوعی بهبودخواهی و رفاه طلبی است. از این رو انگیزه غالب مهاجرت، بهبود طلبی، آسایش و آرامش است. (تقوی، ۱۳۷۱: ۱۵)

با توجه به مطالبی که در بالا به آنها اشاره شد حال می‌خواهیم از رویکردهای نظری مختلف به این موضوع پردازیم.

در زمینه مهاجرت نیروی کار از یک ناحیه به ناحیه دیگر تئوریهای عمده ای وجود دارند که در ادامه، و به طور خلاصه، برخی از مهمترین آنها ارائه می‌شود:

-نظریه کارکردگرایانه:

این نظریه بر تبیین دلایل و پیامدهای مهاجرت استوار است. در این رویکرد، درباره دلایل مهاجرت بر این فرض تاکید می‌شود که تمام نیازهای اجتماعی در چارچوبی از نظام اجتماعی آموخته می‌شوند، کنش‌گران در یک نظام به نیازهایی باور دارند که در آن نظام نمی‌توانند آنها را برآورده سازند، زیرا خصایص ساختن نظام های اجتماعی و کنش‌گران هرگز در طول زمان ایستا نیستند. از این رو ممکن است تحولات لازم برای کاهش ناهماهنگی بین احساس نیاز و امکان تسهیل آن در کنش‌گر یا در نظام یا در هر دو اتفاق بیفتد. درک ناهماهنگی بین خصایص فرد و نظام اجتماعی، منجر به مهاجرت شخص جهت کاهش ناهماهنگی‌های ساختی می‌شود (لهسائی زاده ۱۳۷۲)

آنها همچنین اعتقاد دارند، از آنجا که در هر نظام بدون وجود پوششهای انسانی تعادل بهم می‌خورد، مهاجرت، عنصری الزامی جهت برقراری تعادل مجدد در جامعه است. از این جهت مهاجرت از یک طرف به مکانیزم تطابق شخص با تغییرات ایجاد شده بدل می‌گردد و از طرف دیگر تعادل از دست رفته را به جامعه برمی‌گرداند. آنها بعد از تبیین علل مهاجرت و اعتقاد به کارکرد مثبت برای آن، به اثرات مهاجرت بر ساخت

مبدأ، مقصد و وضعیت شخص مهاجر می پردازند. به اعتقاد اینها ساخت جامعه مقصد، مهاجر را از ابتدا در خود جذب و سپس با خود همانند می کند. مهاجر بعد از همانند شدن به یگانگی با آن دست می یابد. بنا بر اعتقاد کارکردگرایان، نظام مقصد، نهایتاً مهاجر و نسلهای پاگرفته از آن را به عنوان اعضا دایمی خود با خصایص اقتصادی - اجتماعی نظیر سایر اعضا خود می پذیرند.

به طور کلی کارکردگرایان، مهاجرت را عاملی مطمئن، برای جلوگیری از آسیبهای اجتماعی ناشی از عدم تعادل در جامعه می دانند. آنها همچنین می افزایند مهاجرت باعث برابری و استقلال می شود و زمینه بهبود وضعیت زندگی را به وجود می آورد و اعتقاد دارند اگر چه به لحاظ اقتصادی در ابتدا بیکاری به وجود می آورد اما این بیکاری موقتی بوده و مدتی بعد از کسب شغل، بهبود و رفاه اقتصادی را به همراه می آورد .

نکته قابل طرح درباره رویکردهای کارکردگرایانه این است که به نظر می رسد در این رویکردها، تنها به مهاجرت های دائم و مهاجرت نخبگان پرداخته شده است. هر چند دلایل مهاجرت از مبدأ، آنچنان که در این نظریات تشریح و تبیین شده است، دلایلی است که می تواند منجر به مهاجرت های موقت و یا فصلی هم باشد اما درباره گروه های با تخصص پائین و یا بدون مهارت و تخصص خاص که به طور دوره ای دست به مهارت و تحرک مکانی می زنند، راه حلی برای جذب و یا پیامدهای حضور آنها در جامعه مقصد و نیز ترک جامعه مبدأ را بررسی نمی کند .

-نظریه وابستگی مهاجرت

پیروان نظریه وابستگی اعتقاد دارند مهاجرت از طرفی معلول توسعه نابرابر است و از طرفی عامل گسترش و تعمیق نابرابری. این نظریه در علت‌یابی مهاجرت از روستا به شهر یا مناطق کمتر توسعه یافته به مناطق بیشتر توسعه یافته، در جهان سوم، بر این نظر است که ابتدا باید به مسئله توسعه‌یافتگی توجه نمود و نابرابری ساختی و مکانی میان بخش‌های جامعه را در نظر گرفت.

به طور کلی نظریه پردازان وابستگی؛ مهاجرت از روستا به شهر، یا از مناطق و مراکز کمتر توسعه یافته به مراکز توسعه یافته تر را در کشورهای جهان سوم پدیده‌ای جدید در ارتباط با گسترش سرمایه‌داری وابسته در این کشورها می‌دانند. از نظر معتقدین به این رویکرد، مهاجرت نه تنها شکل‌دهنده وابستگی کشورهای جهان سوم است بلکه خود باعث تقویت وابستگی این کشورها می‌شود.

مهاجرت از طرفی عاملی در تقویت توسعه نیافتگی منطقه مهاجر فرست است و از طرف دیگر عامل ایجاد و تشدید نارضایتی‌های در منطقه مهاجر پذیر است. زیرا با خروج مهاجران از منطقه، نیروی کار کاهش می‌یابد که این امر خود باعث کاهش تولیدات در منطقه مبدأ می‌شود. این امر منطقه مبدأ را از تحول اساسی دور می‌کند. به این دلیل که محیط را از نیروی تحول‌زا تخلیه می‌کند. نظریه پردازان نظریه وابستگی اعتقاد دارند که ابتدا باید نابرابری موجود در بین مراکز توسعه یافته و توسعه نیافته، فقیر و غنی، عقب مانده و پیشرفت را از بین برد تا مسئله مهاجرت خود به خود از بین برود و این امر ممکن نیست مگر اینکه تغییرات ریشه‌ای در ساخت کشورهای جهان سوم و ارتباط آنها با کشورهای توسعه یافته غرب اتفاق افتد.

-نظریه سیستمی مهاجرت

در تلاش برای طرح نگرش جامع به مسأله مهاجرت‌های بین‌المللی، کرتیز و همکارانش به تلفیق و تکمیل دیدگاه‌های مختلف پرداخته و بر پویایی جریان‌ات مهاجرتی تأکید کرده‌اند. به نظر آنها مهاجرت‌های بین‌المللی که بین سرزمین‌های مبدا و مقصد مهاجرتی جریان می‌یابند، به طور تنگاتنگی با سایر حلقه‌ها، در هم تنیده شده و سیستمی را به وجود می‌آورند که مهاجرت را شکل داده و به جریانی پویا و بالنده تبدیل می‌کنند. از نظر آنان ارتباط تاریخی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی، به صورتی تنها و جدا از هم، بر مهاجرت تأثیر نمی‌گذارند بلکه به عنوان مجموعه‌ای تفکیک ناپذیر، بستر لازم برای مبادلات مهاجرتی فراهم کرده است و آن را تداوم می‌بخشد.

(زنجانی ۱۳۰۸: ۱۳۰-۱۲۹)

-نظریه جذب و دفع

اورت. س. لی (۱۹۶۶)، مهاجرت را متأثر از چهار عامل عمده می‌داند:

- ۱- عوامل موجود در مبدا (برانگیزنده و بازدارنده)؛ ۲- عوامل موجود در مقصد (برانگیزنده و بازدارنده)؛ ۳-
- موانع موجود در جریان مهاجرت از مبدا به مقصد؛ ۴- عوامل شخصی.

نظریه وی به تئوری دافعه و جاذبه معروف است و بر این اساس، آن صورتی که برآیند عوامل برانگیزنده و بازدارنده مثبت باشد به مهاجرت در فرد ایجاد می‌شود. و اگر چنانچه شخص نتواند این تمایل را از بین ببرد و موانع موجود در جریان مهاجرت نیز تأثیر بازدارنده اعمال نکند مهاجرت عینیت می‌یابد و فرد حرکت خود را از مبدأ به مقصد آغاز می‌کند.

وی امکانات (بیشتر) آموزشی، اشتغال و درآمد را در مبدأ، از جمله عوامل جاذبه می‌آورد و در مقابل هزینه‌های بالای زندگی در محل جدید، دوری از خانه و کاشانه و آلودگی محیطزیست را از عوامل دافعه محسوب می‌کند. نکته قوت نظریه لی، تأکید او درباره عوامل شخصی است. تحت تأثیر این عوامل است که برخی از افراد مهاجرت را ترجیح می‌دهند و به آن مبادرت می‌ورزند و برخی دیگر در محل سکونت خود باقی می‌مانند.

-نظریه اقتصادی نئوکلاسیک

این تئوری، شباهت زیادی با نظریه وابستگی مهاجرت دارد. در این تئوری، مهاجرت نیروی کار، به عنوان موضوع عرضه و تقاضا در نظر گرفته می‌شود. تئوری پردازان اقتصادی نئوکلاسیک معتقدند که مهاجران از نواحی توسعه نیافته که با دستمزد پایین، تراکم جمعیت و نوسانات شدید اقتصادی همراه است، مهاجرت کرده و جذب مناطق توسعه یافته که با دستمزد بالا و افزایش فرصت‌های شغلی همراه است، می‌شوند.

مدل پیچیده تر این تئوری بصورت مفهوم درآمد مورد انتظار، بسط می‌یابد و به این نکته اشاره دارد که حتی انتظار و یا امکان کسب حقوق بالاتر در مقصد، باعث مهاجرت کارگران خواهد شد.

-نظریه بازار کار دوگانه

تئوری پردازان بازار کار دوگانه معتقدند، مهاجرت نیروی کار زمانی صورت می‌گیرد که در منطقه مقصد، بازار کار دوگانه ای وجود دارد. بر اساس این تئوری مناطق یا کشورهای مهاجرت پذیر اغلب دارای بازار کار دوگانه‌ی هستند. بخش نخست که بیشتر افراد جامعه میزبان، تمایل به فعالیت در این بخش را دارند و بخش دوم که افراد تمایل چندانی، برای فعالیت در این بخش ندارند. بر این اساس دولت مجبور است که برای پر کردن خلاء ناشی از کمبود نیروی کار در این بخش، به نیروی کار خارجی روی آورد .

بنابراین تمرکز اصلی تئوری بازار کار دوگانه بر این فرض استوار است که مهاجرت زمانی صورت می‌گیرد که تقاضا برای یک کار سطح پایین، که شهروندان تمایل به انجام آن ندارند، به وجود بیاید.

-نظریه سیستم جهانی

تئوری پردازان سیستم جهانی با این فرض آغاز می‌کنند که مهاجرت در داخل یک نظام واحد صورت می‌گیرد نه در بین دو سیستم متفاوت. این نظریه پردازان متعقدند فرایند مهاجرت زمانی صورت می‌گیرد که قلمرو جدیدی در داخل یک نظام وارد می‌شود و اقتصاد سنتی آن محل را نابود می‌کند. این امر باعث می‌شود که ارتباطات فرهنگی ایدئولوژیکی جدیدی بین نظام جدید و نظام قدیم به وجود آید که به عنوان پلی برای مهاجرت از یک ناحیه به ناحیه دیگر عمل کند.

پیامدها و آسیب‌های اجتماعی - اقتصادی و...، مهاجرت نیروی کار

مبتنی بر نظریات ارائه شده، در مجموع می‌توان گفت که مهاجرت کارگران و به طور کلی نیروی کار، می‌تواند همراه با عوارض و پیامدهای (منفی و احیاناً مثبت) زیر، برای جامعه مبدأ و مقصد و همچنین خود کارگران باشد:

مهاجرت به عنوان یک واقعه تاثیرگذار بر رشد و تغییر جمعیت، تنها به خاطر ابعاد فضایی و زمانی که بر آن تاثیر می‌گذارند، مورد توجه قرار نمی‌گیرد. مهاجرت همچنین انعکاس تغییراتی است که در تار و پود جامعه ای که مردم بدان تعلق دارند، اتفاق می‌افتد (تغییرات در فرهنگ، شرایط اقتصادی و اجتماعی و ساخت های سیاسی). از این رو، مهاجرت باید نه تنها به عنوان یک پدیده (واقعه یا موقعیتی که در خور یک مطالعه علمی است)، بلکه به عنوان یک فرا پدیده (واقعه ای که اتفاق آن به علت بستر و موقعیتی است که مردم در آن زندگی می‌کنند) توصیف شود.

گرچه پیامدهای مهاجرت ها را باید بسته به نوع مهاجرت تشریح و تحلیل کرد اما می‌توان فارغ از انواع مهاجرت ها، پیامدهای کلی و مشترک آنها را برشمرد. برخی از پیامدهای عمومی مهاجرت ها عبارت اند از:

- پیامدهای جمعیتی:

- افزایش یا کاهش جمعیت: مهاجرت ها به هرشکلی که جریان یابند باعث افزایش جمعیت نقاط مهاجرپذیر و کاهش جمعیت نقاط مهاجرفرست می‌شوند. این تغییر تعداد جمعیت، می‌تواند به صورت تند و سریع در یک دوره کوتاه مدت پیش آید یا آنکه به صورتی مستمر و طولانی، که وجه غالب مهاجرت ها

هستند، جریان یابد (مانند مهاجرت‌های روستا - شهری، مهاجرت از نقاط مختلف به شهرهای بزرگ و به ویژه مراکز کشورهای در حال توسعه، مهاجرت از مستعمرات به کشورهای استعمارگر و...)...

مهاجرت‌های شدید و کوتاه مدت در پی حوادث طبیعی، سیاسی و نظایر آن پیش می‌آید و پس از مدتی فروکش می‌کند. این مهاجرت‌ها می‌توانند پس از گذراندن دوران اوج خود به مهاجرت‌های کند و طولانی تبدیل شوند.

-تغییر ترکیب جمعیت: این تغییر به طور عمده به دو صورت تغییر در ترکیب جنسی و تغییر در ترکیب سنی خودنمایی می‌کند و تغییر در ترکیب قومیت‌ها و ویژگی‌های اقتصادی و اجتماعی را نیز به دنبال می‌آورد. در مواردی که مهاجرت‌ها به شکل خانواری انجام می‌گیرد، تاثیر چندانی بر ترکیب جنسی و سنی جمعیت باقی نمی‌گذارد. مگر آنکه ساختار جمعیتی مبدا مهاجرتی، تفاوت‌های بارزی با ساختار جمعیتی مقصد مهاجرتی داشته باشد اما در بسیاری از موارد نسبت مردان در بین مهاجران بیش از زنان است. در این حالت مهاجرت باعث افزایش نسبت جنسی جمعیت در منطقه مهاجرپذیر و کاهش آن در منطقه مهاجرفرست می‌شود.

-تسریع رشد جمعیت شهری و کاهش رشد جمعیت روستایی: مهاجرت‌ها یکی از عوامل برانگیزاننده رشد جمعیت شهری بوده و مهاجران اغلب به قصد استقرار در نقاط شهری به ویژه شهرهای بزرگ به این اقدام دست می‌زنند. شواهد نشان می‌دهد که اثر مهاجرت در افزایش جمعیت شهری در کل منطقه اسکاپ و نواحی آسیای شرقی و آسیای جنوب شرقی بیش از اثر رشد طبیعی جمعیت است .

-پیامدهای اقتصادی :

از عمده ترین پیامدهای اقتصادی مهاجرت ها، تفاوت دستمزدها و شرایط کاری مهاجران با کارگران بومی است که نوعی دوگانگی در بازار کار را به وجود می آورد. در برخی از کشورها امکان کار و فعالیت برای همه مهاجران یکسان نیست و این تفاوت با گذر زمان رو به کاهش می گذارد. همچنین مهاجرت ها نقش مهمی در انتقال سرمایه و تجارب به کشورهای مهاجرفرست بازی می کنند .

-پیامد های اجتماعی و فرهنگی :

یکی از پیامدهای عمده مهاجرتی، آشنایی مردم با فرهنگ و تمدن های مختلف است. نقش مهاجرت در تداخل فرهنگ ها و پویایی فرهنگی جوامع در طول تاریخ بشر ذهن بسیاری از متفکران و صاحب نظران را به خود مشغول داشته و تحقیقات فراوانی در این زمینه صورت گرفته است. از نقطه نظر فرهنگی، نکته مورد اهمیت در تمام مهاجرت ها، یکسان بودن فرهنگ مبد ا و مقصد است. چنانچه تفاوت های فرهنگی میان مبدا و مقصد مهاجرت وجود داشته باشد، بحث تاثیرپذیری مهاجران از فرهنگ مقصد یا تاثیرگذاری آنها بر فرهنگ مقصد، مدنظر قرار می گیرد.

مهاجران به طور معمول ضمن اخذ برخی از ویژگی های فرهنگی مقصد، بعضی از ویژگی های فرهنگی مبدا را نیز حفظ می کنند. به این ترتیب در درازمدت ویژگی های فرهنگ آنان به فرهنگ بینابین فرهنگ مبدا و

مقصد تبدیل می شود. سپس در بین نسلهای بعدی این مهاجران به تدریج ویژگی های فرهنگ مقصد، غلبه بیشتری پیدا می کند. اگر گروهی از مهاجران دارای ویژگی های فرهنگی غنی و قوی باشند، اقلیتی فرهنگی را در مقصد مهاجرت تشکیل می دهند و چه بسا فرهنگ مقصد را متاثر می سازند. گرچه پذیرش فرهنگ های گوناگون به وسیله مهاجران و ساکنان بومی در ابتدا با مقاومت و عکس العمل های منفی همراه است. اما آنچه در آغاز به شکل برخورد تمدن ها خودنمایی می کند، در نهایت از بده و بستان های فرهنگی آنها، فرهنگ های متعالی تری به وجود می آید. مانند آمریکا که بخش عمده ای از فرهنگ، پیشرفت و تعالی خود را مدیون مهاجران است. البته در برخی از موارد این تاثیرها در جهت مثبت نیست.

ادغام و شبیه شدن فرهنگی به مراتب پیچیده تر از ادغام اقتصادی است و تفاوت های فرهنگی میان مبدا و مقصد مهاجرت می تواند منشا مسایل و مشکلاتی برای مهاجران و به ویژه فرزندان آنها باشد. فراوانی میزان ناهنجاری های اجتماعی و افت تحصیلی، از نمونه های بارز اینگونه مشکلات است. همچنین پدیده حاشیه نشینی و پیامدهای اجتماعی و فرهنگی آن از عوارض اینگونه مهاجرت هاست که مطالعه آن در حیطه مباحث دیگر جامعه شناسی است.

از نظر اجتماعی مهاجرت به نوعی کثرت گرایی در جامعه و استقرار نهادهای لازم برای حفظ حقوق بشر منجر می شود و پیشداوری های موجود درباره ارتکاب بیشتر مهاجران به رفتارهای بزهکارانه را از میان می برد، افراطگری های ملی گرایی را تعدیل می کند و به نوعی به اشتراک همگانی در زندگی اجتماعی می انجامد.

جمع‌بندی:

در رویکرد کارکردگرائی، ساخت جامعه مقصد، مهاجر را از ابتدا در خود جذب و سپس با خود همانند می‌کند. مهاجر بعد از همانند شدن به یگانگی با آن دست می‌یابد. بنا بر اعتقاد کارکردگرایان، نظام مقصد، نهایتاً مهاجر و نسلهای پاگرفته از آن را به عنوان اعضا دایمی خود با خصایص اقتصادی - اجتماعی نظیر سایر اعضا خود می‌پذیرند.

بنابراین مبتنی بر رویکرد کارکردگرایانه، کارگران فصلی به دلیل کمبود یا نبود درآمد در منطقه مبدأ خود و نداشتن اشتغال دست به مهاجرت می‌زنند. حضور کارگران در مقصد نیز هرچند در ابتدا ممکن است با پیامدهای منفی برای کارگران و جامعه مقصد همراه باشد اما به تدریج میان فرد مهاجر و میزبان هماهنگی در جذب و پذیرش ایجاد می‌شود.

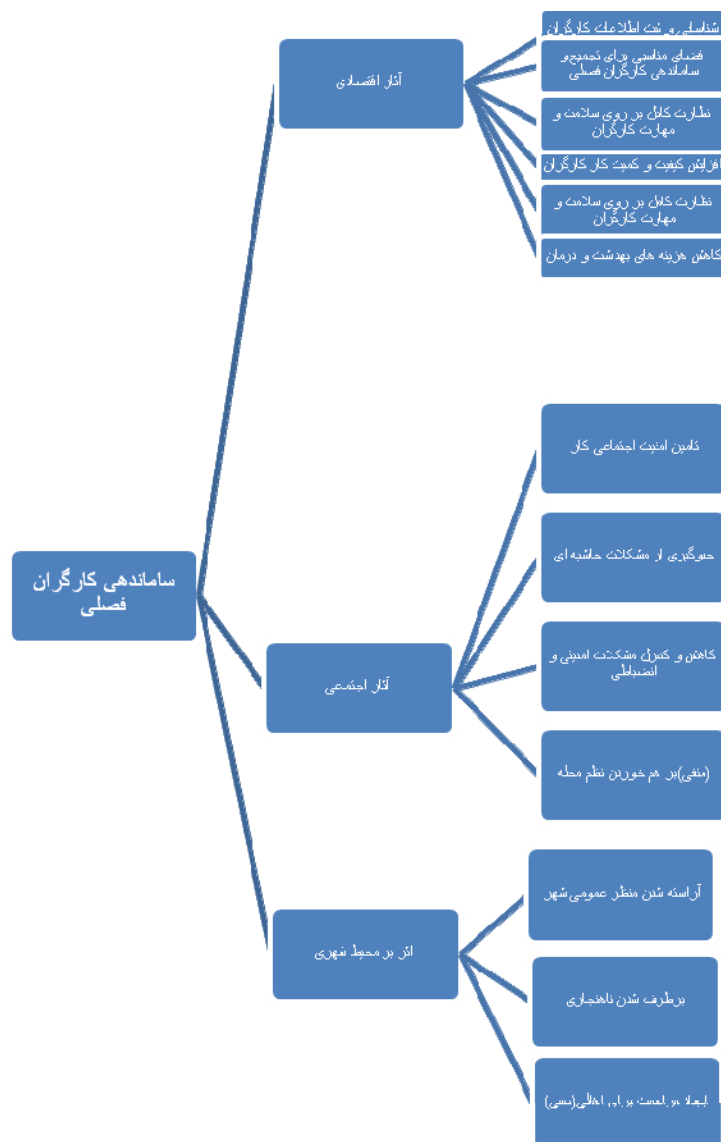
بر این اساس می‌توان این گونه مطرح کرد که ایجاد و اجرای طرحهایی مانند طرح ساماندهی کارگران در راستای جذب کارگران مهاجر در جامعه میزبان است. بدین شکل که از یک طرف با اجرای چنین طرحی، کارگران مشمول قوانین و ضوابط اجتماعی و ساختاری جامعه میزبان می‌شوند و از سوی دیگر نظام هدفمندی، برای استفاده کارگران مهاجر از خدمات و امکانات جامعه مقصد و در جهت رسیدن به تعادل ایجاد شده است. بنابراین این نوع مهاجرت، به دلیل نقشی که در رفع نیازهای افراد دارد، منجر به جلوگیری یا کاهش آسیب‌های اجتماعی در منطقه مبدأ می‌شود و زمینه بهبود وضعیت زندگی کارگران از نظر اقتصادی و اجتماعی را فراهم می‌سازد.

بر اساس نظریه وابستگی مهاجرت، حضور کارگران فصلی در یک منطقه، می‌تواند منجر به ایجاد و تشدید نارضایتی‌های در منطقه مهاجرپذیر و مهاجر فرست شود. زیرا با خروج مهاجران از منطقه، نیروی کار کاهش می‌یابد که این امر خود باعث کاهش تولیدات در منطقه مبدأ می‌شود. این امر منطقه مبدأ را از تحول اساسی دور می‌کند. به این دلیل که محیط را از نیروی تحول‌زا تخلیه می‌کند. از طرف دیگر به دلیل تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی میان مهاجرین و منطقه مهاجرپذیر، تغییراتی که در چهره ظاهری منطقه- با تجمع کارگران- ایجاد می‌شود، نابسامانی‌های احتمالی که در نحوه حضور و جستجوی کار از طرف کارگران در منطقه مقصد وجود دارد و ... مشکلاتی در جامعه میزبان ایجاد خواهد کرد. به همین دلیل لازم است برای جلوگیری از شدت نابسامانی‌ها، جامعه میزبان، از ابزارها و امکاناتی برای به نظم درآوردن و کنترل پدیده جدید استفاده نماید .

مبتنی بر نظریه سیستمی، مشکلاتی که منجر به مهاجرت کارگران فصلی می‌شود و از طرف دیگر با حضور آنها در منطقه میزبان به وجود می‌آید، دربرگیرنده طیف وسیعی از مسائل است. به عنوان مثال، مسائلی مانند پراکندگی کارکنان فصلی در سطح شهر، آسیب‌های اجتماعی مانند سرقت و یا اعتیاد که به نظر می‌رسد در تجمع‌های کارگری (ساماندهی نشده)، نسبت بالایی دارد، چشم‌انداز نامناسبی که در نتیجه پراکندگی و یا تجمع کارگران در یک منطقه ایجاد می‌شود، احساس ناامنی شهروندان در نتیجه چنین تجمع‌هایی و ... را نمی‌توان تنها از رویکرد اقتصادی بررسی کرد. بلکه در اینجا مجموع عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دخالت دارند .

در واقع، به نظر می‌رسد، با توجه به چنین رویکردی است که طرح ساماندهی کارگران فصلی، به منظور ایجاد فضای امن اجتماعی برای شهروندان در جامعه یا منطقه میزبان و نیز فراهم ساختن امکانات دسترسی کارگران به شاخص‌های لازم در جهت بهبود کیفیت زندگی خود طراحی شده است.

مدل مفهومی

فصل سوم

توصیف محیط اجتماعی پروژه

جنس

همان طور که در جدول ذیل مشاهده می‌شود، ۶۲.۷ درصد از پاسخگویان منطقه ۲۲، زن و ۳۷.۳ درصد از آنها مرد بودند.

جدول شماره ۱. توزیع پاسخگویان بر حسب جنس

ردیف	جنس	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	زن	۱۹۲	۴۸.۰	۴۸.۷
۲	مرد	۲۰۲	۵۰.۵	۵۱.۳
		۶	۱.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

گروه‌های سنی

نتایج حاصل از توزیع سنی پاسخگویان حاکی از آن است که بیشترین پاسخگویان مربوط به گروه سنی کمتر از ۲۵ سال (۳۴.۸ درصد) هستند و کمترین گروه سنی را نیز افراد بالای ۵۵ سال سن به خود اختصاص داده است (۲.۹ درصد). میانگین سن پاسخگویان، ۳۴ سال و ۸ ماه می‌باشد. همچنین جوان‌ترین افراد نمونه ۱۶ ساله و مسن‌ترین آنها ۷۰ ساله می‌باشد.

جدول شماره ۲. توزیع پاسخگویان بر حسب گروه‌های سنی

ردیف	گروه سنی	فراوانی	درصد معتبر
۱	کمتر از ۲۵ سال	۱۳۶	۳۴.۰
۲	۲۵-۳۴ سال	۹۰	۲۲.۵
۳	۳۵-۴۴ سال	۷۹	۱۹.۸
۴	۴۵-۵۴ سال	۵۸	۱۴.۵
۵	۵۵ سال و بیشتر	۳۷	۹.۳
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰

تحصیلات

با توجه به جدول ذیل، بیشترین درصد تحصیلات پاسخگویان متعلق به افراد دارای تحصیلات در سطح دانشگاهی می‌باشد که ۴۷.۸ درصد از کل پاسخگویان را شامل می‌شود و کمترین فراوانی مربوط به افراد بی سواد بوده که ۲ درصد از افراد پاسخگو را شامل می‌شدند.

جدول شماره ۳. توزیع پاسخگویان بر حسب تحصیلات

ردیف	تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	بی سواد	۴	۱.۰	۱.۰
۲	زیر دیپلم	۴۸	۱۲.۰	۱۲.۰
۳	دیپلم	۱۷۱	۴۲.۸	۴۲.۹
۴	دانشگاهی	۱۷۶	۴۴.۰	۴۴.۱
۵	بی پاسخ	۱	.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

وضعیت تأهل

براساس یافته‌های جدول زیر، ۴۵.۳ درصد پاسخگویان متأهل می‌باشند؛ ۵۱.۸ درصد مجرد و ۲.۸ درصد سایر (بدون همسر بر اثر فوت یا طلاق) بوده‌اند.

جدول شماره ۴. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل

ردیف	وضعیت تأهل	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	متأهل	۱۶۲	۴۰.۵	۴۰.۸
۲	مجرد	۲۲۵	۵۶.۳	۵۶.۷
۳	سایر	۱۰	۲.۵	۲.۵
۴	بی پاسخ	۳	.۸	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

وضعیت اشتغال

بیشترین درصد وضعیت اشتغال پاسخگویان مربوط به افراد شاغل با ۳۵.۹ درصد و بعد از آن بیشترین فراوانی متعلق به زنان خانه‌دار، با ۲۶.۳ درصد می‌باشد؛ همچنین ۲۰.۷ درصد از پاسخگویان دانشجوی، ۷.۷ درصد بیکار، ۵.۴ درصد دانش آموز و ۲.۴ درصد بازنشسته هستند.

جدول شماره ۵. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت اشتغال

ردیف	وضعیت اشتغال	فراوانی	درصد معتبر
۱	شاغل	۱۸۳	۴۵.۸
۲	دانشجو	۸۶	۲۱.۵
۳	دانش آموز	۱۶	۴.۰
۴	خانه دار	۷۸	۱۹.۵
۵	بیکار	۹	۲.۳
۶	بازنشسته	۱۹	۴.۸
۷	سایر	۹	۲.۳
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰

میزان هزینه ماهیانه خانوار

مطابق جدول زیر، ۱۱.۲ درصد از پاسخگویان، هزینه ماهیانه خانوار خود را کمتر از یک میلیون تومان اعلام کرده‌اند. ۲۰ درصد بین یک میلیون تا یک میلیون و پانصد هزار تومان، ۱۸.۴ درصد یک میلیون و پانصد هزار تا دو میلیون تومان و ۵۰.۴ درصد بالاتر از دو میلیون تومان در ماه هزینه دارند. میانگین هزینه خانوار حدود دو میلیون و پانصد هزار تومان می باشد. کمترین هزینه خانوار ۲۰۰ هزار تومان و بیشترین آن ۵ میلیون تومان می باشد.

جدول شماره ۶. توزیع پاسخگویان بر حسب هزینه ماهیانه خانوار

ردیف	هزینه ماهیانه خانوار	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	کمتر از یک میلیون تومان	۱۵	۳.۸	۳.۸
۲	یک میلیون تا یک میلیون و پانصد هزار تومان	۵۶	۱۴.۰	۱۴.۲

۲۲.۸	۲۲.۵	۹۰	یک میلیون و پانصد هزار تا دو میلیون تومان	۳
۵۹.۱	۵۸.۳	۲۳۳	بالاتر از دو میلیون تومان	۴
-	۱.۵	۶	بی پاسخ	۵
۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۴۰۰	جمع	

جدول شماره ۷. شاخص‌های آماری هزینه ماهیانه خانوار (میلیون تومان)

هزار تومان	هزینه ماهیانه خانوار
۲۴۹۶	میانگین
۲۵۰۰	مد
۲۰۰	حداقل
۵۰۰۰	حداکثر

وضعیت مسکن

همانگونه که در جدول ذیل قابل مشاهده است، ۳۹.۵ درصد پاسخگویان در منازل شخصی، ۲۳.۲ در منازل استیجاری، ۳۳.۵ درصد در منازل رهنی - استیجاری و ۳.۸ درصد نیز در منازل سازمانی زندگی می کنند. در مجموع حدود ۵۶.۷ درصد از خانوارهای منطقه ۱۷ مستأجر هستند.

جدول شماره ۸. توزیع پاسخگویان بر حسب نوع مسکن

ردیف	وضعیت مسکن	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	شخصی	۱۷۰	۴۲.۵	۴۲.۶
۲	استیجاری	۱۰۳	۲۵.۸	۲۵.۸
۳	رهنی - استیجاری	۱۱۱	۲۷.۸	۲۷.۸
۴	سازمانی	۱۵	۳.۸	۳.۸

۵	بی پاسخ	۱	۰.۳	-
جمع		۴۰۰	۱۰۰۰.۰	۱۰۰۰.۰

مدت اقامت در محله

طبق جدول ذیل، ۴۹ درصد افراد مورد مطالعه کمتر از ۵ سال، ۱۶.۱ درصد بین ۵ تا ۹ سال، ۹.۴ درصد بین ۱۰ تا ۱۴ سال و ۲۵.۶ درصد ۱۵ سال و بیشتر در محله اقامت داشتند.

جدول شماره ۹. توزیع پاسخگویان بر حسب مدت اقامت در محله

ردیف	مدت اقامت در محله	فراوانی	درصد معتبر
۱	کمتر از ۵ سال	۹۹	۲۴.۸
۲	۵-۹ سال	۸۵	۲۱.۳
۳	۱۰-۱۴ سال	۷۲	۱۸.۰
۴	۱۵ سال و بیشتر	۱۴۴	۳۶.۰
جمع		۴۰۰	۱۰۰۰.۰

دیدن کارگران ساختمانی در محله

در خصوص دیدن کارگران ساختمانی در محله، اکثر پاسخگویان (۹۱.۲ درصد) پاسخ بلی و ۸.۸ درصد پاسخ خیر داده اند.

جدول شماره ۱۰. دیدن کارگران ساختمانی در محله

ردیف	شرح	فراوانی	درصد معتبر
۱	بلی	۳۹۵	۹۸.۸
۲	خیر	۵	۱.۳

۱۰۰۰	۴۰۰	جمع
------	-----	-----

سازمان مسئول ساماندهی کارگران ساختمانی

طبق اطلاعات مندرج در جدول، ۳۹ درصد پاسخگویان سازمان مسول ساماندهی کارگران ساختمانی را شهرداری، ۲۲ درصد وزارت تعاون، کار و رفاه، ۸.۸ درصد نیروی انتظامی و ۱۷ درصد همه سازمان‌های مذکور دانسته‌اند. در ضمن ۱۳.۲ درصد پاسخگویان اظهار بی اطلاعی کرده‌اند.

جدول شماره ۱۱. سازمان مسول ساماندهی کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی
۱	شهرداری	۱۸۸	۴۷.۰
۲	نیروی انتظامی	۳۶	۹.۰
۳	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۲۴	۶.۰
۴	همه سازمان‌های مذکور	۱۳۳	۳۳.۳
۵	نمی دانم	۱۹	۴.۸
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰

میزان مشاهده رفتارهای خلاف و یا مجرمانه از سوی کارگران

بر اساس اطلاعات بدست آمده، میزان مشاهده رفتارهای خلاف و یا مجرمانه از سوی کارگرانی که سر چهار راه‌ها تجمع می کنند، از نظر ۳۹.۵ درصد پاسخگویان خیلی کم و کم، ۴۵.۸ درصد تا حدودی و ۱۴.۷ درصد زیاد و بسیار زیاد بوده است.

جدول شماره ۱۲. میزان مشاهده رفتارهای خلاف و یا مجرمانه از سوی کارگران

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم و کم	۴۹	۱۲.۳	۱۲.۴
۲	تا حدودی	۳۱۶	۷۹.۰	۸۰.۲

۷.۴	۷.۲	۲۹	زیاد و بسیار زیاد	۳
-	۱.۵	۶	بی پاسخ	۴
۱۰۰۰.۰	۱۰۰۰.۰	۴۰۰	جمع	

جلوگیری از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کار

یافته‌ها حاکی از آن است که اغلب پاسخگویان (۸۵.۷ درصد) بیان کرده اند که باید از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کارشان جلوگیری کرد.

جدول شماره ۱۳. جلوگیری از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کار

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	بلی	۳۹۰	۹۷.۵	۹۸.۷
۲	خیر	۵	۱.۳	۱.۳
۳	بی پاسخ	۵	۱.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰۰.۰	۱۰۰۰.۰

روشهای جلوگیری از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کار

در مورد روشهای جلوگیری از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کار پاسخگویان ۶۳.۷ درصد به روش ساماندهی آنان توسط شهرداری و ۳۰.۵ درصد به جلوگیری از مهاجرت آنان به تهران اشاره کرده اند. همچنین ۵.۸ درصد پاسخگویان روش جمع آوری و برخورد با آنان از طریق نیروی انتظامی را برگزیده اند.

جدول شماره ۱۴. روشهای جلوگیری از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کار

ردیف	شرح	فراوانی	درصد معتبر
۱	ساماندهی آنان توسط شهرداری	۲۸۶	۷۱.۵

۱۱.۰	۴۴	جلوگیری از مهاجرت آنان به تهران	۲
۱۷.۰	۶۸	جمع آوری و برخورد با آنان از طریق نیروی انتظامی	۳
.۵	۲	سایر	۴
۱۰۰.۰	۴۰۰	جمع	

اطلاع از طرح ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

بر طبق یافته‌های بدست آمده و اظهارنظر پاسخگویان، ۶۱.۲ درصد از طرح ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه ۲۰ اطلاعی نداشته اند و ۳۸.۸ درصد پاسخگویان از این طرح مطلع بوده اند.

جدول شماره ۱۵. اطلاع از طرح ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	بلی	۹۵	۲۳.۸	۲۳.۸
۲	خیر	۳۰.۴	۷۶.۰	۷۶.۲
۳	بی پاسخ	۱	.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

موافقت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

بیشتر پاسخگویان (۸۲.۵ درصد) با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه، موافق و ۲.۷ درصد تا حدودی موافق بوده اند.

جدول شماره ۱۶. موافقت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
------	-----	---------	--------------	------------

۱	بلی	۳۴۱	۸۵.۳	۸۶.۱
۲	خیر	۳۷	۹.۳	۹.۳
۳	تا حدودی	۱۸	۴.۵	۴.۵
۴	بی پاسخ	۴	۱.۰	-
جمع		۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

دلایل موافقت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

بر اساس نتایج به دست آمده؛ ۴۳.۵ درصد از پاسخگویان دلیل اول موافقت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه را کمک به زیبایی و نظافت محله، ۲۹.۲ درصد دلیل دوم را دسترسی راحت به کارگر، ۲۳.۸ درصد دلیل سوم را گشت بیشتر نیروی انتظامی در منطقه و ۲۲.۵ درصد خیرخواهانه دانستن حفظ جان کارگران را به عنوان دلیل چهارم برای موافقت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه دانسته اند.

جدول شماره ۱۷. دلایل موافقت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

ردیف	دلایل	دلیل اول	دلیل دوم	دلیل سوم	دلیل چهارم
		درصد	درصد	درصد	درصد
۱	کمک به زیبایی و نظافت محله	۶۱.۴	-	-	-
۲	دسترسی راحت به کارگر	۱۶.۹	۳۴.۵	-	-
۳	رونق برخی از مشاغل و کارها در محله	۸.۹	۲۳.۱	۱۱.۲	-
۴	گشت بیشتر نیروی انتظامی در منطقه	۸.۶	۲۰.۹	۲۲.۶	۵.۴
۵	افزایش امنیت تردد مردم مخصوصاً زنان و نوجوانان	۳.۳	۱۲.۸	۳۳.۲	۱۷.۶
۶	کمک یدی مختصر به سالمندان توسط کارگران	۰.۳	۵.۸	۱۴.۳	۲۲.۰
۷	افزایش تاکسی و وسیله نقلیه در مکان استقرار	-	۰.۳	۸.۳	۱۹.۶

				کارگران	
۲۲.۰	۸.۰	-	.۳	حفظ جان کارگران و اقدامی خیرخواهانه است	۸
۱۲.۸	۲.۳	۲.۵	.۳	کاهش جرم در محله به دلیل نظارت بیشتر بر روی آنان	۹

مخالفت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

مطابق جدول ذیل، بیشتر پاسخگویان (۷۵.۳ درصد) با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه ۲۰، مخالف نبوده اند.

جدول شماره ۱۸. مخالفت با ساخت مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	بلی	۴۵	۱۱.۳	۱۱.۵
۲	خیر	۳۴۷	۸۶.۸	۸۸.۵
۳	بی پاسخ	۸	۲.۰	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

اقدامات شهرداری در خصوص احداث ایستگاهها

بر اساس نتایج به دست آمده؛ ۳۰.۴ درصد از پاسخگویان به عنوان اولین اقدام و ۲۲.۴ درصد از پاسخگویان به عنوان دومین اقدام در خصوص احداث ایستگاهها گفته اند دستگاههای دولتی بر روی آنها نظارت داشته باشند، ۳۵.۹ درصد پاسخگویان به عنوان سومین اقدام نظرشان مبنی بر صدور کارت بهداشت و کارت مهارت برای کارگران بوده است، ۴۶.۴ درصد به عنوان چهارمین اقدام نظرشان مبنی بر بیمه کارگران بوده است.

جدول شماره ۲۰. اقدامات شهرداری در خصوص احداث ایستگاه‌ها

ردیف	اقدامات	اقدام اول	اقدام دوم	اقدام سوم	اقدام چهارم
		درصد	درصد	درصد	درصد
۱	اصلا چنین مکانی نسازد	۱۲.۳	-	-	-
۲	کارگران هم چنان آزادانه روی زمین و تجمع کنند	۵.۸	۱.۰	-	-
۳	فقط در حد سرپناه و سرویس بهداشتی خوب است	۴۴.۳	۱۳.۵	.۳	-
۴	دستگاه‌های دولتی بر روی آنها نظارت داشته باشند	۳۲.۸	۳۸.۳	۱۰.۷	.۳
۵	برای آنها کارت بهداشت و کارت مهارت صادر کنند	۳.۵	۳۶.۳	۳۶.۰	۸.۵
۶	آنان را بیمه کنند	.۵	۷.۳	۳۵.۳	۳۶.۸
۷	برای آنها کلاس‌های فرهنگی و اخلاقی بگذارند	۱.۰	۲.۵	۸.۱	۳۱.۷
۸	اطلاعات فردی آنها را ثبت کنند	-	۱.۰	۷.۶	۱۵.۹
۹	از استعمال مواد مخدر و کشیدن سیگار آنان جلوگیری جدی شود	-	-	۲.۰	۶.۸

میزان رضایت از استفاده از مهارت و توانایی کارگران

یافته ها نشان می دهد، میزان رضایت ۳۸.۵ درصد پاسخگویان از استفاده از مهارت و توانایی کارگران زیاد و بسیار زیاد،

۴۸.۴ درصد تا حدودی و ۱۳.۱ درصد خیلی کم و کم بوده است.

جدول شماره ۲۱. میزان رضایت از استفاده از مهارت و توانایی کارگران

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم و کم	۱۰	۲.۵	۲.۵
۲	تا حدودی	۲۵۳	۶۳.۲	۶۴.۱
۳	زیاد و بسیار زیاد	۱۳۲	۳۳.۰	۳۳.۴
۴	بی پاسخ	۵	۱.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

فصل چهارم

پیامدهای اجتماعی پروژه

پیامدهای اجتماعی و فرهنگی پروژه

پیامدهای امنیتی و اجتماعی و فرهنگی حضور کارگران سرچهارراهها

ناامنی محل زندگی یا کار

یافته‌های حاصله بیانگر آن است که ناامنی محل زندگی یا کار بواسطه حضور کارگران سرچهارراهها از نظر ۷۱.۲ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۱۷.۲ درصد متوسط و ۱۱.۶ درصد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی شده است.

جدول شماره ۲۲. ناامنی محل زندگی یا کار بواسطه حضور کارگران سرچهارراهها

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۲۴۵	۶۱.۳	۶۱.۴
۲	کم	۷۹	۱۹.۸	۱۹.۸
۳	متوسط	۵۱	۱۲.۸	۱۲.۸
۴	زیاد	۱۹	۴.۸	۴.۸
۵	خیلی زیاد	۵	۱.۳	۱.۳
۶	بی پاسخ	۱	.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

درگیری لفظی یا فیزیکی

یافته‌های بدست آمده نشان داد که درگیری لفظی یا فیزیکی کارگران فصلی از نظر ۵۵.۳ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۵.۵ درصد متوسط و ۱۹.۱ درصد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی شده است.

جدول شماره ۲۳. درگیری لفظی یا فیزیکی کارگران فصلی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۴۲	۱۰.۵	۱۰.۵
۲	کم	۱۸۴	۴۶.۰	۴۶.۱
۳	متوسط	۱۳۸	۳۴.۵	۳۴.۶
۴	زیاد	۳۱	۷.۸	۷.۸
۵	خیلی زیاد	۴	۱.۰	۱.۰
۶	بی پاسخ	۱	.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

نگرانی و ترس

یافته‌های حاصله بیانگر آن است که نگرانی و ترس بواسطه تجمع و حضور کارگران ساختمانی از نظر ۵۸.۵ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۴.۷ درصد متوسط و ۱۶.۸ درصد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی شده است.

جدول شماره ۲۴. نگرانی و ترس بواسطه تجمع و حضور کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۴۸	۱۲.۰	۱۲.۰
۲	کم	۱۰۴	۲۶.۰	۲۶.۱
۳	متوسط	۱۵۷	۳۹.۳	۳۹.۳
۴	زیاد	۸۳	۲۰.۸	۲۰.۸
۵	خیلی زیاد	۷	۱.۸	۱.۸
۶	بی پاسخ	۱	.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

احتمال مزاحمت برای زنان و دختران

یافته‌های بدست آمده نشان داد که سخت بودن عبور و مرور زنان و دختران از محل حضور کارگران بخاطر احتمال مزاحمت از نظر ۵۱.۷ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۷.۸ درصد متوسط و ۲۰.۵ درصد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی شده است.

جدول شماره ۲۵. سخت بودن عبور و مرور زنان و دختران از محل حضور کارگران

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۴۸	۱۲.۰	۱۲.۱
۲	کم	۷۸	۱۹.۵	۱۹.۶
۳	متوسط	۱۵۶	۳۹.۰	۳۹.۳
۴	زیاد	۹۳	۲۳.۳	۲۳.۴
۵	خیلی زیاد	۲۲	۵.۵	۵.۵
۶	بی پاسخ	۳	.۸	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

سلب آرامش و آسایش اهالی

بر اساس یافته‌های بدست آمده سر و صدای کارگران ساختمانی از نظر ۵۲.۴ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۲.۱ درصد متوسط و ۲۵.۶ درصد زیاد و خیلی زیاد موجب سلب آرامش و آسایش اهالی آن محل می‌شود.

جدول شماره ۲۶. سلب آرامش و آسایش اهالی محل به خاطر سر و صدای کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۶۳	۱۵.۸	۱۶.۰
۲	کم	۶۱	۱۵.۳	۱۵.۵
۳	متوسط	۱۲۵	۳۱.۳	۳۱.۷
۴	زیاد	۱۱۳	۲۸.۲	۲۸.۷
۵	خیلی زیاد	۳۲	۸.۰	۸.۱
۶	بی پاسخ	۶	۱.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

مزاحمت و متلک گفتن کارگران سرچهار راه‌ها برای نوامیس مردم

یافته‌های حاصله بیانگر آن است که ۵۱.۶ درصد از پاسخگویان به میزان کم و یا خیلی کم، ۲۶.۲ درصد متوسط و ۲۲.۱ درصد زیاد و خیلی زیاد بارها شاهد مزاحمت و متلک گفتن کارگران سرچهار راه‌ها برای نوامیس مردم بوده‌اند.

جدول شماره ۲۷. مزاحمت و متلک گفتن کارگران سرچهار راه‌ها برای نوامیس مردم

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۶۷	۱۶.۸	۱۶.۹
۲	کم	۵۷	۱۴.۲	۱۴.۴
۳	متوسط	۱۲۱	۳۰.۳	۳۰.۵
۴	زیاد	۹۹	۲۴.۸	۲۴.۹
۵	خیلی زیاد	۵۳	۱۳.۳	۱۳.۴
۶	بی پاسخ	۳	.۸	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

امنیت رفت و آمد نوجوانان و زنان هنگام غروب یا شب

یافته‌های بدست آمده نشان داد که ۵۶.۴ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۲.۹ درصد متوسط و ۲۰.۸ درصد زیاد و خیلی زیاد معتقدند که وجود کارگران ساختمانی در محل زندگی مردم، موجب امنیت رفت و آمد نوجوانان و زنان هنگام غروب یا شب می‌شود.

جدول شماره ۲۸. امنیت رفت و آمد نوجوانان و زنان هنگام غروب یا شب

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۵۶	۱۴.۰	۱۴.۲
۲	کم	۷۶	۱۹.۰	۱۹.۳
۳	متوسط	۱۵۲	۳۸.۰	۳۸.۶
۴	زیاد	۷۵	۱۸.۸	۱۹.۰
۵	خیلی زیاد	۳۵	۸.۸	۸.۹
۶	بی پاسخ	۶	۱.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

تخریب اموال عمومی (تلفن عمومی، سرویسهای بهداشتی، صندلی....)

تخریب اموال عمومی (تلفن عمومی، سرویسهای بهداشتی، صندلی....) توسط کارگران ساختمانی از منظر ۵۲.۲ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۲.۵ درصد متوسط و ۲۵.۳ درصد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی شده است.

جدول شماره ۲۹. تخریب اموال عمومی (تلفن عمومی، سرویسهای بهداشتی، صندلی....) توسط کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۴۷	۱۱.۸	۱۱.۸
۲	کم	۹۲	۲۳.۰	۲۳.۱
۳	متوسط	۱۴۹	۳۷.۳	۳۷.۴
۴	زیاد	۹۵	۲۳.۸	۲۳.۹
۵	خیلی زیاد	۱۵	۳.۸	۳.۸
۶	بی پاسخ	۲	.۵	
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

شوخی های زننده و فحش کاری با هم

بر اساس یافته‌های حاصل از این تحقیق ۵۷.۷ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۱۶.۵ درصد متوسط و ۲۵.۸ درصد به میزان زیاد و خیلی زیاد بر این باورند که کارگران سرچهار راه‌ها شوخی های زننده و فحش کاری با هم می کنند.

جدول شماره ۳۰. شوخی های زننده و فحش کاری کارگران ساختمانی با هم

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۷۹	۱۹.۸	۱۹.۸
۲	کم	۸۷	۲۱.۸	۲۱.۹
۳	متوسط	۱۲۲	۳۰.۵	۳۰.۷
۴	زیاد	۸۵	۲۱.۳	۲۱.۴
۵	خیلی زیاد	۲۵	۶.۳	۶.۳
۶	بی پاسخ	۲	.۵	
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

پیامدهای اقتصادی حضور کارگران سرچهارراه‌ها

کاهش درآمد یا اختلال در کسب و کار مشاغل

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع و حضور کارگران ساختمانی در محل موجب کاهش درآمد یا اختلال در کسب‌وکار مشاغل اطراف می‌شود.» در میان ۵۶.۴ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۱ درصد متوسط و ۲۲.۷ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۱. کاهش درآمد یا اختلال در کسب‌وکار مشاغل بواسطه کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۵۶	۱۴.۰	۱۴.۲
۲	کم	۷۳	۱۸.۳	۱۸.۵
۳	متوسط	۱۴۸	۳۷.۰	۳۷.۶
۴	زیاد	۸۹	۲۲.۳	۲۲.۶
۵	خیلی زیاد	۲۸	۷.۰	۷.۱
۶	بی پاسخ	۶	۱.۵	
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

رونق و بهبود کسب‌وکار مشاغلی در محله

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع کارگران ساختمانی در محل موجب رونق و بهبود کسب‌وکار مشاغلی در محله می‌شود.» در میان ۴۶ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۳.۴ درصد متوسط و ۱۹.۶ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۲. رونق و بهبود کسب‌وکار مشاغلی در محله بواسطه کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۷۳	۱۸.۳	۱۸.۳
۲	کم	۸۸	۲۲.۰	۲۲.۱
۳	متوسط	۱۲۳	۳۰.۸	۳۰.۸
۴	زیاد	۸۲	۲۰.۵	۲۰.۶
۵	خیلی زیاد	۳۳	۸.۳	۸.۳
۶	بی پاسخ	۱	.۳	
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

کاهش قیمت اجاره بهاء و رهن مسکن

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع و حضور کارگران ساختمانی در محل موجب کاهش قیمت اجاره بهاء و رهن مسکن می‌شود.» در میان ۶۶.۳ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۵.۱ درصد متوسط و ۲۸.۶ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۳. کاهش قیمت اجاره بهاء و رهن مسکن بواسطه کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۶۱	۱۵.۳	۱۵.۳
۲	کم	۷۲	۱۸.۰	۱۸.۱
۳	متوسط	۱۳۹	۳۴.۸	۳۴.۹
۴	زیاد	۹۷	۲۴.۳	۲۴.۴
۵	خیلی زیاد	۲۹	۷.۲	۷.۳
۶	بی پاسخ	۲	.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

استفاده در اسباب کشی، نظافت ساختمان، بنایی و ...

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «حضور کارگران سرچهار راه‌ها و در نزدیکی ما بخاطر استفاده در اسباب کشی، نظافت ساختمان، بنایی و ... خوب است.» در میان ۴۲.۲ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۳۳ درصد متوسط و ۲۴.۸ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۴. استفاده از کارگران ساختمانی در اسباب کشی، نظافت ساختمان، بنایی و ...

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۴۱	۱۰.۳	۱۰.۳
۲	کم	۶۳	۱۵.۸	۱۵.۸
۳	متوسط	۱۲۷	۳۱.۸	۳۱.۹
۴	زیاد	۱۲۱	۳۰.۳	۳۰.۴
۵	خیلی زیاد	۴۶	۱۱.۵	۱۱.۶
۶	بی پاسخ	۲	.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

پیامدهای محیطی حضور کارگران سرچهارراهها

گرانی و افزایش قیمت کالاها (مثلا مواد خوراکی)

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع و حضور کارگران ساختمانی در محل موجب گرانی و افزایش قیمت کالاها (مثلا مواد خوراکی) می‌شود.» در میان ۴۷.۵ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۷.۴ درصد متوسط و ۲۴.۱ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۵. گرانی و افزایش قیمت کالاها (مثلا مواد خوراکی) بواسطه کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۶۵	۱۶.۳	۱۶.۵
۲	کم	۷۲	۱۸.۰	۱۸.۳
۳	متوسط	۱۴۱	۳۵.۳	۳۵.۹
۴	زیاد	۸۳	۲۰.۸	۲۱.۱

۸.۱	۸.۰	۳۲	خیلی زیاد	۵
	۱.۸	۷	بی پاسخ	۶
۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۴۰۰	جمع	

کاهش ارزش ملک و خانه در محله

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع کارگران ساختمانی باعث کاهش ارزش ملک و خانه در محله می‌شود.» در میان ۵۱.۹ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۱.۶ درصد متوسط و ۲۶.۵ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۶. کاهش ارزش ملک و خانه در محله بواسطه کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۷۵	۱۸.۸	۱۸.۸
۲	کم	۷۴	۱۸.۵	۱۸.۶
۳	متوسط	۱۰۸	۲۷.۰	۲۷.۱
۴	زیاد	۹۱	۲۲.۸	۲۲.۹
۵	خیلی زیاد	۵۰	۱۲.۵	۱۲.۶
۶	بی پاسخ	۲	.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

آلودگی محل به علت عدم وجود سرویس بهداشتی

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع و حضور کارگران ساختمانی به علت عدم وجود سرویس بهداشتی، موجب آلودگی محل می‌شود.» در میان ۵۱.۹ درصد پاسخگویان کم و خیلی کم، ۲۱.۶ درصد متوسط و ۲۶.۵ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۷. آلودگی محل به علت عدم وجود سرویس بهداشتی بواسطه کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۲۹	۷.۲	۷.۳
۲	کم	۶۲	۱۵.۵	۱۵.۷
۳	متوسط	۱۴۵	۳۶.۳	۳۶.۷
۴	زیاد	۱۱۰	۲۷.۵	۲۷.۸
۵	خیلی زیاد	۴۹	۱۲.۳	۱۲.۴
۶	بی پاسخ	۵	۱.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

آلودگی صوتی و سر و صدای محیط

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع کارگران ساختمانی باعث آلودگی صوتی و سر و صدای محیط می‌شود.» در میان ۴۵.۷ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۳۲.۴ درصد متوسط و ۲۲ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۸. آلودگی صوتی و سر و صدای محیط بواسطه تجمع کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۵۲	۱۳.۰	۱۳.۲
۲	کم	۵۹	۱۴.۸	۱۴.۹
۳	متوسط	۱۳۱	۳۲.۸	۳۳.۲
۴	زیاد	۹۸	۲۴.۵	۲۴.۸
۵	خیلی زیاد	۵۵	۱۳.۸	۱۳.۹
۶	بی پاسخ	۵	۱.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

تأثیر بد بر زیبایی محله و شهر با تجمع و حضور کارگران فصلی ساختمانی در میادین و سر چهار

راهها

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «تجمع و حضور کارگران فصلی ساختمانی در میدین و سر چهار راه‌ها تأثیر بدی بر زیبایی محله و شهر دارد.» در میان ۳۸.۴ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۳۳.۶ درصد متوسط و ۲۸ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۳۹. تأثیر بدی بر زیبایی محله و شهر بواسطه تجمع کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۳۹	۹.۸	۹.۹
۲	کم	۵۵	۱۳.۸	۱۴.۰
۳	متوسط	۱۴۱	۳۵.۳	۳۵.۸
۴	زیاد	۱۲۵	۳۱.۳	۳۱.۷
۵	خیلی زیاد	۳۴	۸.۵	۸.۶
۶	بی پاسخ	۶	۱.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

کثیفی محله بر اثر ریختن زباله روی زمین توسط کارگران ساختمانی

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «کارگران ساختمانی با ریختن زباله روی زمین موجب کثیفی محله می شوند.» در میان ۳۸.۴ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۹.۱ درصد متوسط و ۳۲.۵ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۴۰. کثیفی محله بر اثر ریختن زباله روی زمین توسط کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۳۴	۸.۵	۸.۷
۲	کم	۵۹	۱۴.۸	۱۵.۰
۳	متوسط	۱۱۳	۲۸.۲	۲۸.۸
۴	زیاد	۱۱۹	۲۹.۸	۳۰.۳
۵	خیلی زیاد	۶۸	۱۷.۰	۱۷.۳

بی پاسخ	۷	۱.۸	
جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

زیاد شدن ترافیک محله به خاطر تجمع کارگران با افرادی که به دنبال کارگر هستند

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «به خاطر تجمع کارگران با افرادی که به دنبال کارگر هستند، ترافیک محله زیاد می‌شود.» در میان ۳۶.۱ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۳۵.۱ درصد متوسط و ۲۸.۷ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۴۱. زیاد شدن ترافیک محله به خاطر تجمع کارگران ساختمانی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۲۸	۷.۰	۷.۰
۲	کم	۴۹	۱۲.۳	۱۲.۳
۳	متوسط	۱۰۵	۲۶.۳	۲۶.۳
۴	زیاد	۱۴۵	۳۶.۳	۳۶.۳
۵	خیلی زیاد	۷۲	۱۸.۰	۱۸.۰
۶	بی پاسخ	۱	.۳	
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

پیامدهای فضاهای عمومی حضور کارگران سرچهارراه‌ها

جلوگیری مسولان مربوطه از حضور و تجمع کارگران ساختمانی در فضاهای عمومی

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «باید مسئولین مربوطه از حضور و تجمع کارگران ساختمانی در فضاهای عمومی شهری (سرچهارراه‌ها، پارکها، معابر و...) جلوگیری کنند.» در میان ۳۴.۸ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۲.۴ درصد متوسط و ۴۲.۸ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۴۲. جلوگیری مسولان مربوطه از حضور و تجمع کارگران ساختمانی در فضاهای عمومی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۱۸	۴.۵	۴.۵
۲	کم	۴۶	۱۱.۵	۱۱.۵
۳	متوسط	۱۰۲	۲۵.۵	۲۵.۶
۴	زیاد	۱۵۳	۳۸.۳	۳۸.۳
۵	خیلی زیاد	۸۰	۲۰.۰	۲۰.۱
۶	بی پاسخ	۱	.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

اختصاص مکانی برای اسکان کارگران ساختمانی در محله

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «باید مسئولین مربوطه در محله ما مکانی برای اسکان کارگران ساختمانی اختصاص دهند.» در میان ۳۰.۱ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۲۹.۶ درصد متوسط و ۴۰.۳ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۴۳. اختصاص مکانی برای اسکان کارگران ساختمانی در محله

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۵	۱.۳	۱.۳
۲	کم	۲۱	۵.۳	۵.۳
۳	متوسط	۸۷	۲۱.۸	۲۱.۸
۴	زیاد	۱۷۵	۴۳.۸	۴۳.۹
۵	خیلی زیاد	۱۱۱	۲۷.۸	۲۷.۸
۶	بی پاسخ	۱	.۳	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

عدم استفاده مردم از فضاهای عمومی به واسطه حضور کارگران فصلی

یافته‌های بدست آمده نشان داد که میزان موافقت با گویه «حضور کارگران فصلی مانع استفاده مردم از فضاهای عمومی (پارکها، میادین و) می‌شود.» در میان ۲۵.۳ درصد پاسخگویان کم و یا خیلی کم، ۳۰.۳ درصد متوسط و ۴۴.۵ درصد زیاد و خیلی زیاد بوده است.

جدول شماره ۴۴. عدم استفاده مردم از فضاهای عمومی به واسطه حضور کارگران فصلی

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد معتبر
۱	خیلی کم	۱۰	۲.۵	۲.۵
۲	کم	۲	.۵	.۵
۳	متوسط	۲۸	۷.۰	۷.۰
۴	زیاد	۱۶۰	۴۰.۲	۴۰.۲
۵	خیلی زیاد	۱۹۸	۴۹.۵	۴۹.۷
۶	بی پاسخ	۲	.۵	-
	جمع	۴۰۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰

پیوست ها (ابزارهای تحقیق)

مصاحبه نامه

ارزیابی پیامدهای اجتماعی و فرهنگی پروژه ساماندهی کارگران فصلی و ساختمانی

نام مدیر:

سمت:

مکان مصاحبه:

زمان مصاحبه:

شماره تماس مصاحبه شونده:

- ۱- آیا شما در جریان ساخت مکانی برای اسکان و ساماندهی کارگران ساختمانی منطقه هستید؟
- ۲- به نظر شما ساخت چنین مکانی برای کارگران ساختمانی به منظور کسب چه اهدافی می باشد؟
- ۳- پروژه چه زمانی شروع خواهد شد و ساخت آن چه مدت به طول می انجامد؟
- ۴- به نظر شما حوزه اثر گذاری (به لحاظ جغرافیایی) پروژه مذکور به عنوان مکانی برای ساماندهی کارگران ساختمانی در چه حدی می تواند باشد (محل ای، منطقه ای، و...)?
- ۵- به نظر شما ذی نفعان (سود برندگان، زیان دیدگان) این پروژه چه کسانی هستند؟ به چه نحو؟
- ۶- به نظر شما اثرات مثبت و منفی اجرای پروژه بر ذی نفعان کدامند؟
- ۷- به نظر شما این پروژه چه تأثیراتی در محدوده خود می گذارد؟
- ۸- آیا اهالی محل و کارگران ساختمانی که در این محدوده هستند از احداث چنین مکانی برای کارگران اطلاع دارند؟ میزان اطلاع رسانی به ذی نفعان طرح چگونه بوده است؟
- ۹- به نظر شما راهکارهای جلب مشارکت ذی نفعان (با تأکید بر بازندگان) در جهت اجرای مناسب پروژه کدامند؟
- ۱۰- به نظر شما راهکارهای کاهش اثرات منفی و تقویت آثار مثبت پروژه بر ذی نفعان کدامند؟
- ۱۱- از نظر شما پروژه چه ریسکهایی در بر خواهد داشت؟
- ۱۲- به نظر شما چه پیامدهایی (مثبت و منفی) ممکن است در پیش از اجرای طرح پیش بیاید؟ و راهکارهای کاهش آثار منفی و افزایش آثار مثبت

۱۳- به نظر شما چه پیامدهایی (مثبت و منفی) ممکن است در حین اجرای طرح پیش بیاید؟ و راهکارهای کاهش آثار منفی و افزایش آثار مثبت

۱۴- به نظر شما چه پیامدهایی (مثبت و منفی) ممکن است پس از اجرای طرح پیش بیاید؟ و راهکارهای کاهش آثار منفی و افزایش آثار مثبت

پرسشنامه اهالی محل

پاسخگوی گرامی:

پرسشنامه ای که در دست دارید مربوط به شناخت نظر اهالی محل درباره طرح ساماندهی کارگران ساختمانی می باشد. با این پرسشنامه می‌خواهیم بدون هیچگونه محدودیتی و صادقانه محاسن و معایب احداث چنین مکانی را بیان کنید. انتظار می‌رود قبل از پاسخگویی به سئوالات ابتدا آنها را مطالعه کرده و پس از آنکه خوب فکر کردید نه بر اساس احساس بلکه با افکار منطقی و بلندمرتبه خود به شهرداری کمک کنید. توجه داشته باشید حتی بدون احداث چنین مکانی باز هم کارگران در این مکان تجمع پیدا می‌کنند و چه بسا هیچ مشکلی حل نشود. بدون ذکر نام و نام خانوادگی‌تان به همه سئوالات زیر پاسخ دهید قبلاً از همکاری شما سپاسگزاریم.

۱- جنسیت: زن (۱) مرد (۲)

۲- چند سال دارید:

۳- میزان تحصیلات شما چیست؟ بی‌سواد (۱) زیر دیپلم (۲) دیپلم (۳) دانشگاهی (۴)

۴- وضعیت تأهل شما در حاضر چگونه است؟ مجرد (۱) متأهل (۲) سایر (۳) (ذکر شود)

۵- وضعیت اشتغال:

شاغل (۱) دانشجوی (۲) دانش آموز (۳) خانه‌دار (۴) بیکار (۵) بازنشسته (۶)

(۷) سایر (ذکر شود)

۶- میزان هزینه ماهانه خانوار شما کلاً چقدر است؟ هزار تومان

۷- در حال حاضر وضعیت مسکن شما چگونه است؟

شخصی (۱) استیجاری (۲) رهنی - استیجاری (۳) سازمانی (۴)

۸- چند سال است که در این محله سکونت دارید؟ سال

۹- لطفاً نظر خودتان را درباره حضور کارگران سرچهارراه‌ها و اینکه چقدر این موارد را دیده‌اید، در جدول مقابل

علامت بزنید.

مجموعه‌ها	عنوان سوال	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
اجتماعی و فرهنگی	تجمع و حضور کارگران ساختمانی موجب ناامنی محل زندگی یا کار مردم می‌شود					
	کارگران فصلی یا خودشان معمولاً درگیری لفظی یا فیزیکی دارند که زشت و زنده است					
	تجمع و حضور کارگران ساختمانی در محله موجب نگرانی و ترس می‌شود					

				برای زنان و دختران عبور از محل حضور کارگران بخاطر احتمال مزاحمت آنان سخت است	
				سر و صدای کارگران ساختمانی موجب سلب آرامش و آسایش اهالی آن محل می شود	
				بارها شاهد مزاحمت و متلک گفتن کارگران سرچهار راهها برای نوامیس مردم بوده ام	
				وجود کارگران ساختمانی در محل زندگی مردم، موجب امنیت رفت و آمد نوجوانان و زنان هنگام غروب یا شب می شود	
				کارگران ساختمانی موجب تخریب اموال عمومی (تلفن عمومی، سرویسهای بهداشتی، صندلی...) در محل می شوند	
				کارگران سرچهار راهها شوخی های زننده و فحش کاری با هم می کنند	تجمع و تجمعات
				تجمع و حضور کارگران ساختمانی در محل موجب کاهش درآمد یا اختلال در کسب و کار مشاغل اطراف می شود	
				تجمع کارگران ساختمانی در محل موجب رونق و بهبود کسب و کار مشاغل در محله می شود	
				تجمع و حضور کارگران ساختمانی در محل موجب کاهش قیمت اجاره بهاء و رهن مسکن می شود	
				حضور کارگران سرچهار راهها و در نزدیکی ما بخاطر استفاده در اسباب کشی، نظافت ساختمان، بنایی و ... خوب است	
				تجمع و حضور کارگران ساختمانی در محل موجب گرانی و افزایش قیمت کالاها (مثلا مواد خوراکی) می شود	معیار
				تجمع کارگران ساختمانی باعث کاهش ارزش ملک و خانه در محله می شود	
				تجمع و حضور کارگران ساختمانی به علت عدم وجود سرویس بهداشتی، موجب آلودگی محل می شود	
				تجمع کارگران ساختمانی باعث آلودگی صوتی و سر و صدای محیط می شود	
				تجمع و حضور کارگران فصلی ساختمانی در میداين و سر چهار راهها تأثیر بدی بر زیبایی محله و شهر دارد	
				کارگران ساختمانی با ریختن زباله روی زمین موجب کثیفی محله می شوند	تجمع و تجمعات
				به خاطر تجمع کارگران با افرادی که به دنبال کارگر هستند، ترافیک محله زیاد می شود	
				باید مسؤولین مربوطه از حضور و تجمع کارگران ساختمانی در فضاهای عمومی شهری (سرچهارراهها، پارکها، معابر و...) جلوگیری کنند	
				باید مسؤولین مربوطه در محله ما مکانی برای اسکان کارگران ساختمانی اختصاص دهند	
				حضور کارگران فصلی مانع استفاده مردم از فضاهای عمومی (پارکها، میداين و...) می شود	

- ۱۰- آیا کارگران ساختمانی را در محله خود دیده اید؟ بلی (۱) خیر (۲)
- ۱۱- به نظر شما مسول ساماندهی کارگران ساختمانی چه سازمانی است؟
- ۱) شهرداری ۲) نیروی انتظامی ۳) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ۴) همه سازمان های مذکور ۵) نمی دانم ۶) سایر (لطفا مورد را ذکر نمائید):

- ۱۲- چقدر شاهد بروز رفتارهای خلاف و یا مجرمانه از سوی کارگرانی که سر چهار راهها تجمع می کنند، بوده اید؟
- ۱) خیلی کم و کم ۲) تا حدودی ۳) زیاد و بسیار زیاد

۱۳- به نظر شما باید از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کار شما جلوگیری کرد؟ (۱) بلی (۲) خیر

۱۴- به نظر شما با چه روشهایی می توان از تجمع کارگران ساختمانی در محل زندگی یا کار شما جلوگیری کرد؟

(۱) ساماندهی آنان توسط شهرداری (۲) جلوگیری از مهاجرت آنان به تهران

(۳) جمع آوری و برخورد با آنان از طریق نیروی انتظامی (۴) سایر (لطفاً ذکر کنید).....

۱۵- آیا از طرح ساماندهی کارگران ساختمانی در منطقه مطلع هستید؟ (۱) بلی (۲) خیر

۱۶- شما با ساخت چنین مکانی موافقت می کنید؟ (۱) بلی (۲) خیر (۳) تا حدودی

۱۷- در صورتی که موافقت دلایل موافقت خود را با توجه به گزینه‌های زیر مشخص کنید.

(۱) کمک به زیبایی و نظافت محله

(۲) دسترسی راحت به کارگر

(۳) رونق برخی از مشاغل و کارها در محله

(۴) گشت بیشتر نیروی انتظامی در منطقه

(۵) افزایش امنیت تردد مردم مخصوصاً زنان و نوجوانان

(۶) کمک یدی مختصر به سالمندان توسط کارگران

(۷) افزایش تاکسی و وسیله نقلیه در مکان استقرار کارگران

(۸) حفظ جان کارگران و اقدامی خیرخواهانه است

(۹) کاهش جرم در محله به دلیل نظارت بیشتر بر روی آنان

(۱۰) سایر موارد ذکر کنید.....

۱۸- شما با ساخت چنین مکانی مخالفید؟ (۱) بلی (۲) خیر

۱۹- چنانچه شما اصولاً با احداث ایستگاه مخالفید دلایل خود را بگویید.

(۱) فکر می کنم با احداث نشدن این ایستگاه هم مشکل تجمع کارگران حل می شود

(۲) با احداث نشدن این ایستگاه متقاضیان کارگر ساختمانی و ... نیاز و تقاضا برای کارگران موقت از بین می رود.

(۳) با احداث نشدن این ایستگاه نیروی انتظامی آنها را بهتر کنترل و حتی دستگیر می کند.

(۴) مردم هیچ نیازی به کارگر موقت برای نظافت، اسباب کشی و ... ندارند.

(۵) احداث ایستگاه آنها را پر توقع تر می کند.

(۶) احداث ایستگاه باعث افزایش جرم می شود.

(۷) سایر موارد ذکر کنید.....

۲۰- به نظر شما شهرداری چه کاری انجام دهد که احداث این ایستگاه‌ها آثار سوء نداشته باشد؟

(۱) اصلاً چنین مکانی نسازد

(۲) کارگران هم چنان آزادانه روی زمین و ... تجمع کنند

(۳) فقط در حد سرپناه و سرویس بهداشتی خوب است

(۴) دستگاه‌های دولتی بر روی آنها نظارت داشته باشند

(۵) برای آنها کارت بهداشت و کارت مهارت صادر کنند

(۶) آنان را بیمه کنند

(۷) برای آنها کلاس‌های فرهنگی و اخلاقی بگذارند

(۸) اطلاعات فردی آنها را ثبت کنند

(۹) از استعمال مواد مخدر و کشیدن سیگار آنان جلوگیری جدی شود

(۱۰) سایر موارد توضیح دهید

۲۱- به نظر شما مکان استقرار کارگران ساختمانی که شهرداری می‌خواهد بسازد باید دارای چه امکاناتی باشد، که هم کارگران و هم

مردم در آسایش باشند؟

.....

۲۲- چنانچه هرگونه رابطه کاری، شغلی یا استفاده از کارگران ساختمان را داشته اید ذکر کنید.

.....

۲۳- در صورت استفاده میزان رضایت خود را از مهارت و توانایی این کارگران بفرمایید؟

(۱) خیلی کم و کم (۲) تا حدودی (۳) زیاد و بسیار زیاد

۲۳- چنانچه با آنها درگیری داشته اید ذکر کنید.

.....

۲۴- در چه صورت این اقدام شهرداری (احداث ایستگاه برای کارگران) کاملاً مثبت دانسته و فکر می‌کنید در آینده هیچگونه آثار و

تبعات منفی برای شما و هم محله ای هایتان نخواهد داشت؟ در قالب پیشنهاداتی روشن و مشخص بیان کنید.

.....

با سپاس مجدد از همکاری شما

به نام خدا

پرسشنامه نظر سنجی از کارگران ساختمانی درباره ی طرح ساماندهی آنان

با سلام

این پرسشنامه به منظور آگاهی از نظرات و نگرش های شما درباره ی طرح ساماندهی کارگران ساختمانی، تهیه گردیده است. لذا از جنابعالی درخواست می گردد، ضمن پاسخگویی به سوالات زیر با ذکر هرگونه پیشنهاد و راهکار، برنامه ریزان و مسئولین شهری را جهت ساماندهی هر چه بهتر و مطلوبتر کارگران ساختمانی یاری نمائید. از حسن توجه و حوصله جنابعالی سپاسگزاریم.

- ۲) از چه طریقی با این طرح آشنا شده اید؟ اداره کار شهرداری مأموران نیروی انتظامی روزنامه ها دوستان و آشنایان اخبار رادیو و تلویزیون سایر (لطفا مورد را ذکر نمائید)
- ۳) به نظر شما مسئول ساماندهی کارگران ساختمانی چه سازمانی است؟ نمی دانم شهرداری نیروی انتظامی وزارت کار همه سازمانهای مذکور سایر (لطفا مورد را ذکر نمائید):
- ۴) آیا تاکنون در کمپ ها ی اسکان کارگران ساختمانی اقامت داشته اید؟ بلی لطفا نام کمپ را ذکر کنید: خیر
- ۵) چه مدت در کمپ ها و اماکن اسکان کارگران اقامت داشته اید/دارید؟ کمتر از ۱۵ روز ۱۵-۳۰ روز ۳۰-۴۵ روز بیشتر از ۴۵ روز
- ۶) از خدمات ارائه شده در طرح ساماندهی کارگران فصلی چقدر رضایت دارد؟

ردیف	عنوان خدمات	خیلی کم (۱)	کم (۲)	متوسط (۳)	زیاد (۴)	خیلی زیاد (۵)
۱	خدمات بیمه					
۲	ایجاد زمینه اشتغال کارگران از طرق نیاز کارفرما					
۳	آموزش و ارتقای مهارت کارگران					

ردیف	شاخص	عنوان سوال	خیلی کم (۱)	کم (۲)	متوسط (۳)	زیاد (۴)	خیلی زیاد (۵)
۱	مزایای اقتصادی	آیا این طرح در کاهش هزینه های سکونت شما (مثل مهمانسرا، اجاره و رهن منزل) در مدت اقامت در شهر تهران تاثیر داشته است؟					
۲		آیا این طرح در کاهش هزینه های تغذیه (خوراک) شما در مدت اقامت در شهر تهران تاثیر داشته است؟					
۳		این طرح به چه میزان بر افزایش درآمد شما تاثیر داشته است؟					
۴	روانی و اجتماعی	این طرح به چه میزان در آرامش و اطمینان خاطر شما در مدت اقامت در شهر تهران تاثیر داشته است؟					

					به نظر شما این طرح به چه میزان باعث آرامش و اطمینان خاطر خانواده شما در مدت اقامت در شهر تهران شده است؟	۵
					این طرح به چه میزان در کاهش بیماریها و حوادث در مدت اقامت شما در شهر تهران تاثیر داشته است؟	۶
					این طرح به چه میزان بر بهبود روابط شما با دوستان و اطرافیان تاثیر داشته است؟	۷
					این طرح به چه میزان در کاهش مدت بیکاری شما در مدت اقامت در شهر تهران تاثیر داشته است؟	۸
					این طرح به چه میزان بر پیوستگی اشتغال شما در مدت اقامت در شهر تهران تاثیر داشته است؟	۹
					این طرح به چه میزان در بهبود روابط کاری شما با کارفرمایان تاثیر داشته است؟	۱۰
					این طرح به چه میزان در افزایش شانس بیمه شدن شما تاثیر داشته است؟	۱۱
					به چه میزان از کیفیت امکانات موجود در کمپ های اسکان کارگری شهرداری راضی هستید؟	۱۲
					به چه میزان از نحوه برخورد مسولین کمپ های اسکان کارگری شهرداری راضی هستید؟	۱۳
					به چه میزان از وضعیت بهداشتی موجود در کمپ های اسکان کارگری شهرداری راضی هستید؟	۱۴
					به نظر شما آیا هماهنگی لازم بین شهرداری و اداره کار جهت اشتغال و بیمه نمودن شما پس از اسکان در کمپ وجود دارد؟	۱۵
					آیا فکر می کنید این طرح باعث از بین رفتن فرصت یافتن کارهای بهتر برای شما شده است؟	۱۶
					به چه میزان فکر می کنید مسولین در کارهایی برای افراد مختلف ساکن در کمپ به ترتیب ثبت نام صورت گرفته اقدام می کنند؟	۱۷
					آیا تابحال شاهد تبعیض بین ثبت نام و کارهایی برای افراد مختلف از سوی مسولین کمپ بوده اید؟	۱۸
					آیا از زمان سکونت در کمپ تا کنون برای شما حادثه ای رخ داده است؟	۱۹
					آیا از زمان سکونت در کمپ تا کنون در کمپ شما درگیری رخ داده است؟	۲۰
					آیا از زمان سکونت در کمپ تا کنون در کمپ شما سرقتی اتفاق افتاده است؟	۲۱

۷) به نظر شما مهم ترین معایب و نواقص طرح ساماندهی و اسکان کارگران ساختمانی چیست؟

- ۱-
- ۲-
- ۳-

.....-۴

۸) شما چه راههایی را جهت حل مشکلات کارگران ساختمانی و بهبود طرح ساماندهی و اسکان آنان پیشنهاد می کنید؟

.....-۱

.....-۲

.....-۳

.....-۴

مشخصات پاسخگو

۱) سن: ۱۶-۲۵ سال ۲۶-۳۵ سال ۳۶-۴۵ سال ۴۶-۵۵ سال بیشتر از ۵۶ سال

۲) تحصیلات: بی سواد خواندن و نوشتن پنجم ابتدائی سوم راهنمائی دیپلم فوق دیپلم لیسانس و بالاتر

۳) وضعیت تأهل: (۱) متأهل (۲) مجرد (۳) سایر (لطفا ذکر کنید)

۴) استان / شهر محل سکونت: (۵) روستای / خیابان محل سکونت:

۶) منطقه محل تجمع: (۷) ناحیه محل تجمع: (۸) خیابان/میدان محل تجمع: (۹)

وضعیت اشتغال فعلی: شاغل بیکار

۱۰) آیا فقط به خاطر کار به تهران آمده اید؟ بلی خیر

۱۱) چه مدت است که به تهران آمده و جویای کار می باشید؟ کمتر از ۱۵ روز ۱۵-۳۰ روز ۳۰-۴۵ روز بیشتر از ۴۵ روز

۱۲) نوع مهارت یا شغل: کارگر ساده بنا نقاش تعمیرکار سنگبر گچ کار آرماتوربند قالب بند سایر (لطفا نوع مهارت یا شغل را حتما بنویسید):

۱۳) میزان تقریبی درآمد ماهیانه: (خانوار)..... (تومان)